

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

СТРУЧНИ ЛИСТ ЗА СВЕ ПОЛИЦИЈСКЕ РАДЊЕ

СА БЕЧКЕ ИЗЛОЖБЕ

(ИЗ ТАСИНОГА ПИСМА)

У Бечу 20. Јуна 1898.

.....Не мислим да пишем о целој изложби, која је ове године у Бечу отворена — поводом педесетогодишњег царовања Фрање Јосифа. Ма да скромност и ограниченост њена пада у очи и најобичнијем посетиоцу, ја то нећу у овом писму да излажем и разна нагађања, што изложба није лепша испала, износим. Него, за овај мах хоћу да скренем само пажњу на један мали део изложбе. *Ту мислим на извиљон ц. кр. бечке полиције.* На бечкој изложби и бечка полиција има свој одељак. Идући *ротунди* (главној згради) мало повучена у страну, налази се с леве стране *полицијска барака* на простору од 360 квадр. метара. Зграда је скромна, доста повучена, и ако је посетилац изложбе нарочито не тражи, не би му лако у очи пала, нарочито са тога, што је сасвим заклоњена зградом за *Wohlfahrtsausstellung*..... На уласку у полиц. одељак постављена је велика биста *царева*, а одмах с десне стране портрети свију управитеља Беча од 1848 до данас.... У првом одсеку изложен је орман за пријаву становника (*Meldungsamt*). Ту су поређана у реду сва имена на *S* онако, како сам ја то већ у мојим *писмима из бечке полиције* изложио.... На табли изложени су догађаји тога дана (*Vorfällenheiten des Tages*) као н. пр.: На улици *херенгасе* нађено је дете од три године... на *ландштрассе* сударила су се два *фијакера*, од којих је један тешко повређен ит.д. У том одсеку изложени су спискови свију хотела и кафана у Бечу, а одмах ту је и орман са албумима за злочинце. Ту су урањени и сви *полицијски листови*, који излазе у Аустро-Угарској... У нарочитом одсеку изложена је на очигледан начин сва радња по *Бертиљонажу*. Сlike су од воска. И ви лепо очима све тачно видите: како се кривцу мера узима, како чиновник бележи, како кривац мора да стоји ит.д. Одмах у том крају изложено је и развијање *Бертиљонажа* у свету. Изложене су све државе, које ту установу имају. Видно је истакнута Румунија. Помиње се и *Хиндостан*. Само, на жалост, нема — Србије!!!... Осем тога ту су изложене и слике злочинаца, којих се само помоћу *Бертиљонажа* индентичност могла доказати. Ту су истакнути рукописи злочинаца. Ту су разни њихови фалзификати. Ту се могу видети фотографисани разни положаји, у којима су убијена лица нађена, њихови становни, распоред ствари, који је зликовац, претуририв све, за собом оставио, ит.д. Ту је обилато заступљен и *криминални музеум*. У њему су оруђа, са којим су зликовци своје жртве убијали; ту су справе, са којима су касе и становни обијани; ту су машине за прављење лажних новаца и папира ит.д. Одмах је за тим изложена и школа за поуку полицајаца. Ту су скелети човечији, маркантни изражаји лица, карте, књиге, човечија коса, справе за мерење, микроскопи ит.д. Ту је после и *полицијски фотографски атеље*, где је такође изложено како се и у том одсеку ради... После изложена је *пластички жан-дармерија* од 1848—1898 г. на онда развитак полицијске установе за педесет година. Ту су изложене све њене гране. Где треба све је то пропраћено табелама и плановима. На углед изложена је соба дежурнога чиновника и шта све у њој треба да има. Па онда телеграфска и телефонска станица. Па онда у сликама саобраћајна средства за ових педесет година. За тим насловна имена свију *листови*, који су од 1848 године почели излазити и данас излазе. Па тако су исто врло интересне и поучне и слике из полицијскога пракса. Има их у *скулптури*, *масној боји*, *акварели*, *пастели*, и *скицама*. Лепа је слика: *Ухваћени коцкар*. Па онда: *транспортирање криваца у апсенич-*

ким колима; спасавање давленице из Дунава; прва помоћ *осакаћеноме*; заустављање *поплашених фијакерских коња*; живот у *стражари*; налазак *новорођеног детета на улици*; и т. д.*) У *Тасиним писмима* ја сам све потанко изложио како се обављају разноврени послови у бечкој полицији. Нешто што сам ја тамо описао, наћи ће се и овде на бечкој изложби. А ја сам неке појаве још и опширније изложио. Ласкам себи, да сам сву радњу полицијских органа тако нацртао, да ме је и мало писмен човек могао разумети. Још када би наши полицајци могли доћи овде, да бар само изложбу виде, њима би многе и многе појаве могле бити још јасније и у практичној служби поучније. У тој цели ја сам онако на брзу руку, полазећи даље из Беча, и написао ово неколико редова. Мислим, да би корисно било, ако би се бар на дан два послало на изложбу неколико чиновника из београдске полиције. Могли би доћи једно два члана и четири, пет писара. Трошак на њихово путовање једва да би изнео до 1000 динара. Једна богаташа према ономе, шта би ти чиновници могли видети и поучити се. Јуче је био на изложби *директор дрежђанске полиције*. Чужем, да су долазили из *нештанске* и *берлинске* полиције. Извесно је, да ће доћи и посланици и из других места. Па зашто ове корисне ствари да не виде и наши полицајци?... Тужимо се све на њих: Како су *неспремни* и *невешти*. Па како ће, *ђавола*, и бити нешто бољи, када их ничему не учимо, и када ни *Земун* нису видели? Нека се *вину* мало амо, да виде овај свет и овај живот у њему, па да имају мало ширег појма. А моје је уверење, да ће их бечке колеге овде примити љубазно и све им што треба објаснити.....

ПОЛИЦИЈСКИ РЕЧНИК.

Општински послови.

(НАСТАВАК)

Ради тога, а да би општински писари имали пред собом законску радњу и правилну процедуру, за радове у спорним случајевима, код општинских судова, и ради тога, да би се и у овој грани судских општинских послова, постигла једнообразност, ми ћемо на овоме месту изнети неколико екземплара судских општинских пресуда, са читавом процедуром и пре изрицања исте и после до извршења.

Пре свега, потребно је напоменути, да је законодавац тиме што је у § 6. грађ. поступка, уступио извесне, тамо обележене спорове, у надлежност општинских судова, за суђење, имао на уму брзу и просту радњу, обележивши овај свој циљ и нарочито у § 13. грађ. поступка, кога се прописан при спорној радњи треба тачно придржавати.

Да напоменемо и то, да су општински судови дужни и обавезни по § 13. 4 став грађ. поступка све своје пресуде заводити у нарочити за то постојећи протокол пресуђења. У овај протокол дакле треба тачно увести у тамо дотично означене рубрике, реч парничара, а за тим разлоге суда и онда пресуђење. Протокол треба потписивати одмах, без одуговлачења и застоја. У исти мах у дотичну рубрику код саме изречене пресуде треба означити, кад је пресуда постала извршна; кад је положена заклетва или када је иста од стране првостепеног надлежног суда по жалби уништена.

*) Јуче сам на кратко време био у бечкој дирекцији.... Обећао сам, да ћу у повратку посетити све колеге, старе познанике. Гледаћу, да неке слике са полицијске изложбе добијем за *„Полицијски Гласник.“*

Кратком поступању код општинских судова, на основу § 449, 450. и 451. грађ. поступка нема нити може бити места, јер се томе противе изрични прописи § 13. и 20. грађ. поступка, који прецизирају саслушање парничара о спорној ствари пред самим судом. Свако осудно решење донето по кратком поступку на основу горе наведених законских прописа, који означавају поступак код државних судова, мора пасти и пада у сваком даном случају при појави жалбе, само с тога што дужник није саслушан.

Да томе поступању код општинских судова нема места, види се и из тога, што законодавац у својим законским одредбама за општинске судове нигде не помиње „осудно решење“ но увек и свуда говори о „пресуди“ са наређењем да се иста мора увести у „*протокол суђења*“. За осудна решења нема протокола, где би се иста могла увести, дакле она су искључена за поступање код општинских судова. С тим треба бити на чисто. И ово питање требали би наши правници у свом стручном листу да рашчисте, те да се постигне једнообразно мишљење у истом.

Да пређемо на нашу задаћу.

а., *Тужба*.

Димитрије Јовановић, пиљар овдашњи, по овој под. приложеној облигацији, која је потврђена судом општине неготинске, дугује ми 180 динара од датих му готових новаца на зајам.

Како је рок обавези протекао још 5. марта 1897. године, а дужник ме у овоме своме потраживању није ни до данас измирио, то га тужим томе суду и тражим, да га суд осуди, да ми плати 180 динара главног дуга са 12% уговореног годишњег интереса од 5. марта као дана прошла рока до наплате, да ми накнади плаћену таксу по овоме спору и на име осталих спорних трошкова 10 динара.

Основ је тужбе дуг од зајма.

Долази јавна исправа.

20. маја 1898. год.

Неготин.

Понизан суду

Мих. Петровић
абација.

б. *Судска процедура*.

Ову тужбу одмах завести у деловодни протокол и одредити рочиште у најкраћем року за парничне стране ради пресуђења спора.

20. маја 1898. год.

Неготин.

в. *Белешка суђења*.

Пресед. суда:
А. Јовановић

Рађено у суду општ. неготинске
22. маја 1898. год.

Белешка по спору:

Михаила Петровића, абације оvd.

противу;

Димитрија Јовановића, пиљара оvd.

Због 180 дин. главног дуга са
12% год. инт. од 5. марта 1897.
год. до наплате.

Доказ јавна исправа.

На данашње рочиште дошле су обе парничне стране.

Приступљено је равнању, но парничари се нису могли поравнати.

Тужилац оста у свему при свој тужби, тражећи на име спорних трошкова 10 динара.

Тужени признаје исправу и дуг постојећи у истој, није о року исплатио за то што нема новаца.

Судски разлози:

Поднетом исправом, коју је дужник и пред судом за своју и истиниту признао, тужилац је своје тражење потпуно доказао, и за то се тужени има на плаћање дуга и осудити. С тога суд општине града Неготина, на основу § 6. и 13. грађ. судског поступка

Пресуђује:

Да тужени Димитрије плати тужиоцу Михаилу сто осамдесет динара главног дуга са 12% уговореног интереса од 5. марта 1897. године до коначне наплате; да му накнади плаћену таксу у 6-80 динара и на име осталих спорних трошкова и дангубе три динара.

Пресуда је одмах јавно и усмено саопштена парничарима.

Од суда општине неготинске 22. маја 1898. год. № 2157.
у Неготину.

Деловођа:
П. Терзић

Судије:
М. Остојић
П. Јовановић
Одборник:
М. Станчић

НБ. Заведи белешку и пресуђење одмах у протокол суђења.

(НАСТАВИТЕ СЕ).

ЛОПОВ КАО ПОЛИЦАЈАЦ.

(СВРШЕТАК).

Инжињер је задовољно дахнуо душом кад је остао сам: искрено се зарадовао што га је срећни случај упознао са човеком, који ће, истина за добру награду, порадити да се планови пронађу и врате. Није шала, на њима треба г. инжињер да заради око дваестак хиљада динара најмање, а колико му тек вреди што ће на време кућу предати, и видно целоце свету показати своју инжињерско-архитектонску способност и вештину...

А тајни полицајац је још исте вечери био на путу за Београд. Седећи у возу друге класе, он је неколико пута с пажњом прелиставао завежљај добивених банака и лупкајући у прозор као за себе задовољно је шапутао.

— Ово је тек прва рата..... предговор. И треба. Треба и господин инжињер да плати за планове, по којима ће да зида палате; а он се добро адресирао. Наравно да плати, треба и ја што год да зарадим кад зида тако огромну грађевину, јер и ја имам ту удела.

* * *

У једној споредној престоничкој улици постојала је до скоро каваница код П....., а извесни посетиоци њени звали су је код „Дивљега ждробета.“ То име дали су кавани по кавацији кога су они „од милости“ звали дивље ждробе. Данас нема више те каване — регулација престонице збрисала је са лица земље, али њени посетиоци и даље су, може бити, наставили заједничке састанке у другој којој кавани. Кавација Тоша, био је на први поглед човек веома мирне, управо голубије нарави; али познаници који су редовно свртали, врло су добро знали колико лисичија лукавства лежи у оним мирним очима; колико дрскости има у оном лако осмеху. Другови без њега никакав посао нису предузимали, а свака тајна била је њему поверена.

По спољашности својој кавана јако личаше на кућерак за становање; чак није ни фирму своју имала. И ако је било летње доба, пред њеним вратима никад се није могао видети сто, нити да ко напољу седи, као што је то готово обичај код свију престоничких и великих и малих кавана. Ова мала правила је изузетак. Ваљда је кавација имао разлога што је тако радио. У осталом он није много пића трошио, колико је поред ракије, вина и каве, још и друге послове вршио.

Сутра дан зором рупи унутра „тајни полицајац“. Он је био стални гост ове каванице и поверљиви члан једне дружинице која се ту врло често скупљала. Кавацији засија лице од изненађења и радости.

— О Игњо.... добро дошао. Кад ти пре из бање?

— Јутрос рано, возом.

— Је л' пријало „купање“?

— Жестоко!

— Е онда да частиш.

— Немам времена. Него деде да нађеш Лазу и Шурка, а и Перу Гарду; реци им да дођу вечерас да се договоримо за нашу ствар и да учинимо поделу, а ти спреми оне дрљотине и керефеке, па кад ми затреба да их експедирам ја ћу их узети.

— 'оће ли црћи „инжинериус“?

— Наравно..... Хиљаду динара, а можда биће и више. Замисли, прости леније и којекаке црте, па се опет на њима да зарадити. Бадава, наш занат вреди злата!

— Дакле вечерас седница?

— Јест у девет, десет сати.

„Тајни полицајац“ се опрости и оде.

Кад је мрак увио престоницу, пријатељи „лених вештина“ већ су били на окупу код „дивљега ждробета“. У маленој ониској собици, са једним прљавим прозором, што гледа у дворште, кроз дувански дим могло је оштро око опазити и познати лица старих, окорелих и извезбаних лопова, коцкара и кесароша београдских. Ту су се они код „дивљега ждробета“ скупљали на разговор и састанке; одатле су они чинили излете и поласки у лов; ту су они доносили и остављали плен и „зараду“ своју. Ту су они скупили се и заказаног вечера да већају о подели „зараде на инжињерским радовима.“

Кроз бледу светлост лампину што је осветљавала ова мрачна лица дајући им још тајанственији изглед, понављало се падао у очи „тајни полицајац“. Он је се одвајао од друштва поред осталог и оделом, јер је био госпоцки и уљудно одевен, а и понашањем, јер је врло достојанствено шетао по соби и важним гласом питао свакога по нешто. Питао је што не долази Пера „Гарда“, а „Шурко“ му одговори.

— Он је од јутрос, то јест од ноћас у „шатронци“ (апси). Отишао мало да се види са овим нашим управником, кажу нешто га онај воле, па га звао ноћас на једну „каву“...

Кад изнесоше планове готово сви прснуше у смех.

— Замислите људи, и на овоме да зарадимо хиљаду динара, е то је заиста којешта! говораше иронично кавеција Тоша звани „дивље ждробе“.

А Шурко му се унесе у говор.

— Шта се ти разумеш у те дрвенарије. Ти ниси „тахман“. Ја сам на једном писму једне удовице, некадање саветниковице зарадио преко две стотине динара.

— То је што свет воли литературу.

— Наравно!

Шурко опет узео реч и поведе понова говор о плановима.

— Дакле, господо, ја мислим ред је да мени припадне највећи део, јер ја сам узео собом те хартије и донео их. Да их ја нисам понео, од тога не би било ништа.

— Не би врага. Понео би их ја, додаде Лаза. Чудна ми чуда: донети хартије! А молим лепо: ко је пронашао стан инжињеров, ко је пронашао да је он у бањи, па онда ко је припремио земљиште за операцију, ко је отворио кућу и најпосле ко је обратио пажњу на папире и казао да и они вреде бар педесет гроша? Ко је све то урадио? Ваљда ћу ја бити пречи од Шурка, који је био обичан амалин, те је само пренео ствари из куће овамо. Дакле, ако ко баш заслужује да буде највише награђен за свој труд и рад, онда, без сумње, на прво место долази моја маленкост....

Кавеција је било криво ово отимање о првенство, а њега запостављају.

— Слабо бога ми! викну он. А ја сам овде мачији кашаљ. Шта велите. Тоша је овде шипка уз бубањ, пети точак у колима. А да нема мене видео бих вас како би се провели и како би вам операције испадале за руком.

„Тајни полицајац“ је био љут; ова распра га је непријатно дирала; ова саможивост ортака врећала му је „чувства“ и он се тешко достојанственим тоном да их измири.

— Та то нема смисла, господо, да се лудачите и отимате о првенство. Ако когод овде што важи, ја, без претеривања, највише важим, па опет нисам толико себичан. Јер ја рачунам да ћемо ваљда имати још какву заједничку операцију да изведемо. А што се тиче ових хартија и зараде на њима ја мислим да заслуга припада свима подједнако. Али овде није то главно; главне су паре. Паре треба за њих добити. А ко ће то извести? Ко?

— Ти! рекоше сви у глас.

— Ја, дакако. И ја сам, као што вам је познато, то унеколико испословао. Постао сам „тајни полицајац“, да би их што скупије могао продати. У осталом идеја за све ово, као и њено извођење мора се једино мени у заслугу уписати. Шта дакле да се препремо: поделићемо лепо хиљаду динара, којих будемо добили за ове лудорије, а толико је, од прилике сам инжињер обећао, а ако падне који грош више, у шта ја јак сумњам, онда допустите, да то буде мени на путни трошак... пристајете ли.

Друштво се брзо договори.

— Пристајемо.

„Тајни полицајац“ узео цртеже и планове, сави их брижљиво и при поласку, опраштајући се, обећа да ће кроз осам дана, сам лично доћи на исто место да подели зарађених хиљаду динара.

* * *

Инжињер је ликовео од радости прегледајући своје цртеже и планове, на којима је скоро две године брижљиво радио и благодарећи „тајном полицајцу“, коме је дао три хиљаде динара за труд и цртеже, припремао се да скорим отпочне подизање грађевине.

Једнога дана, годину и нешто више после свега, пошто се велелепна грађевина, дело руку његових већ високо дизала украшавајући српску престоницу, инжињер једним особитим грађевинским послом оде у Управу града Београда. Прелиставајући један албум са многобројним фотографијама, на једанпут му се поглед заустави на једној слици.

Управник погледа значајно у инжињера а овај упре прстом у слику.

— Управниче, овај вам вреди пара.

Управник погледа слику.

— Аха... позната тица. Муке нам задаје.

— Како?... Тајни полицајац, па муке задаје?

— Какав тајни полицајац? Чуди се управник.

— Па овај овде...

— Хахаха... та то је Игњат Игњатовић....

— Полицајац...

— Какав полицајац тајни... Игњат Игњатовић један од најпрепреденијих лопова и варалица, кесарош и коцкар првога реда, чувени Игњат Игњатовић „Земунца“. Од куд ви њега да познајете?

Инжињер чисто блене у управника и не може да дође себи од чуда; кад се мало примири он лепо исприча догађај у бањи и историју својих цртежа....

П О Т Е Р А.

Сава Радисављевић из Сибнице, округа моравског и Јован Станимировић — Стојимировић из Липа, округа подунавског — осуђеници београд. казненог завода, побегли су 7 т. м. из Беле-Реке, где су на раду били. Сава има 36 год., висок је, крупан, смеђ, има кратке густе бркове и велики нос. Јован има 25 год., средњег је стаса, пронамањаст, округлих образа, бркова малих, ретких. Од одела однели су собом по два пара кошуља, по један гуњ и по једну капу осуђеничку. За одбеглим осуђеницима наређује се живо тражење. Пронађене треба стражарно спровести управи пожаревач. казненог завода с позивом на Бр. 1887 или Управи гр. Београда с позивом на Бр. 15.855.

Стеван Милановић из Кличевца, окр. пожаревачког, осуђеник (Бр. 2073) београдског казненог завода, побегао је 9.

ов. мес. у у вече са рада из Добричева. Стеван је осуђен пресудом првостепен. суда пожаревачког под 25 фебруаром пр. год. № 5714 на 8 година робије, зато, што је ноћу између 13 и 14 новембра 1896 год. у друштву са Станојем Ђорђевићем и Живојином Јовићем из истог места, извршио опасну крађу Павлу Станковићу из Кличевца, и том приликом и на овога и његовог чобанина пуцао из револвера у намери да их убије. Наређује се жива потера. Пронађеног треба стражарно спровести управи београд. казненог завода с позивом на Бр.

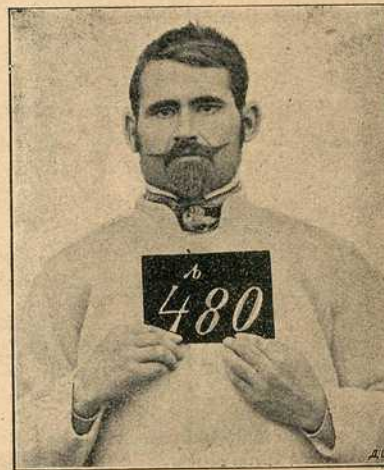
4074. или Управи града Београда на Бр. 15.849.

Милош Јовановић из Грошнице, окр. крагујевачког осуђеник беогр. казн. завода (Бр. 383) **побегао** је из Добричева

са рада 8 тек. месеца. Милош је осуђен пресудом првост. крагујевачког суда 18 септембра 1893. год. зато: I, што је ноћу између 2 и 3 јуна исте год. обио зграду Стевану Ратинцу из Грошнице и на опасан начин покрао му око 200. дин. у равној мочи и II, што је ноћу између 6 и 7 Јуна 1893 год. око 10½ сати гађао из пушке Благоја Живадиновића из Грошнице и оловом га тешко обранио. Ово је Милошу други пут што бега са робије. Наређује се живо тражење. Пронађеног спровести стражарно управи пожаревачког казног завода с позивом на Бр. 1879 или Управи града Београда на Бр. 15.784.

Милан Радовић из Турске, но који се настанно био код нас у Ваљеву, осуђеник беогр. казног завода (Бр. 480) **побегао** је са рада из Љубичева 8. тек. мес. Милан је осуђен на 16. година робије у тешком окову и 5. година полиц. надзора, пресудом ваљевског првостеп. суда од 31. јануара 2894. год. № 2383., зато, што је у друштву са Милошем Зечићем — Милановићем из Херцеговине (који је ту скоро у потеру убијен) и Јованом Живковићем из Турске, — напао са оружјем у руци, разбојнички, на Рајка Драгојловића тежака из Бранковине, везали њега и све његове укућане, на му изнудили 28. дин. у новцу (колико је овај свега и имао) и још неке ствари покупили и однели. Наређује се потера. Пронађеног спровести или казном заводу или управи града Београда с позивом на Бр. 15.785.

ИЗЈАВЕ, ПОРУКЕ И ОДГОВОРИ УРЕДНИШТВА.

Наша најбоља услуга! Један од београдских листова,* и сада поново похваљујући ваљано уређивање нашега листа, чини нам приговор: да «са свим противно» дужности и задатку своје радимо што доносимо слике људи, «који су се огрешили о друштвени и државни ред и законе», јер им се тиме «онемогућава да се тргну и врате на пут поштених и добрих људи», пошто тако лице «куд се год окрене, свуда налази пред собом затворена врата, нико га неће, нико га не прима, јер је обележено до најмањих ситница, на му је чак и слика позната», и онда «шта ће, куд ће, но на стари занат и неваљали живот.» На тај начин «Полицијски Гласник», вели исти лист, само јача, потпомаже зло, које би хтео да лечи и, мислећи да служи јавној сигурности, чини јој само «рђаву услугу»... И поред све ове оштрине, тај приговор зачињен је бојаљивом несигурношћу, израженом речма: «чини нам се», «можда и грешимо што овако мислимо», свакојако «није на одмет уредницима «Полицијског Гласника» ова напомена, да о томе добро и озбиљно промисле.»

Ево нас да одмах, и без икаква премишљања, овај приговор обележимо као савршено неоснован и гледиште, са кога нам се чини, као заблуду, коју једва да нам може бити потребно побијати.

Уредништво «Полицијског Гласника» има на расположењу око пет хиљада фотографија рђавих и осуђиваних лица, на ње их и даље прибавити и број им умножавати, али не у намери да би их све

* «Мале Новине» од 7. овога месеца, број 183., у чланку: «Рђава услуга.»

узелo у лист и јавности предало, него да ово учини само са онима, за које би се то показало као *права потреба*. Према великом броју фотографија, којима уредништво располаже, оно је до сада веома малу број предало јавности, увевши у лист дотичне ликове, уз потребан опис. То већ собом само говори колико се пажње и обзира има при овим публикацијама. Оне се, дакле, свде само на случајеве праве потребе, коју диктује јаван интерес. Та потреба пак до сада се поглавито показивала у овим случајима:

1., Кад се познати учинилац кажњивог дела не може да пронађе што се не зна где је, што се крије или што је, може бити већ и као осуђеник, у бегству. За таким кривцима надлежна власт по дужности чини потеру и, дајући тачан опис позива сваког, да помогне пронаћи познатог кривца и јавити јој, ако би што о овоме знао. Публикација лика такога кривца управо је неминовна, улази у појам потере, коју закон налаже и, доследно томе, ми ћемо увек у таком случају доносити и од сада слике тих кривца.

2., Кад је ко више пута као кривац кажњен, тако, да се сматра као «непоправљив», или као лице, које чини зло већ из навике или као занат. У том случају несумњиво има се разлога узети, да се такав кривац неће поправити и са рђава пута вратити, док му се не ускрати свака прилика за нова варања, крађе и зла дела у опште, а за то је публикација његова лика врло важно и моћно средство. Према потреби чувати друштво од нових превара и крађа од стране такога неваљалаца, од споредне је важности како ће он доћи до неког уточништа. Треба све чинити, да се такومه не да приступ и онде, где на то могу имати права само честити и радни људи, не дати му да се он ту увуче *под фирмом ових увек добрих људи*, те да добије само нових прилика за пљачку. За то ликове ових неваљалаца такође треба публиковати. А кад једном увиде да им се доиста ваља поправити, наћи ће места где ће се моћи скрасити. Само онај, који их прима под свој кров или им рада даде, треба да зна с ким има посла, да би знао колико им поверења сме поклонити и какав надзор над њима мора имати. Овака лица, пак, позната су увек као хитра, досетљива и за по неку службу нарочито потребна, те је ипак могуће да нађу места. Само, понављамо опет, онај, који их прима, не треба да је у обмани о њима, ради потребног надзора. И онда публикација ликова оваких људи јавља се као потреба како реда друштвенога тако и њих самих, како ради заштите друштва тако и ради добра самих таквих кривца. Противна радња била би управо, ако не немар, саучешће у злим делима њиховим, значила би прикривање њихова лика и тиме идеје на руку да варају свет, приказујући се као увек добри и ваљани *под лажним именом*, да само дођу до нових прилика за зла дела. За то, ко их прима треба да зна какви су, те да се према томе управља, а ако под том погодбом баш не могу наћи склоништа, држава има дужност да својом или приватном помоћу даде установе, где би овака лица дала претходно доказе о поправљености, добрим намерама и корисном раду своме, о којим установама смо ми говорили и још ћемо говорити.

Нисмо ми без хуманих погледа према оваким кривцима, на ма они били и најокорелији злочинци. То показују радови већ до сада изнесени у нашем листу, у којима се врло видно истичу и околности, које као по закону узрочности стварају злочинце и које свуда у свету чине, да се већ почиње утврђивати и неки нарочити «тип злочинаца». Ми, уз то, не прикривамо ни онај прави вапај, да се у што већој мери отклањају оне невоље и јади, из којих тако потичу злочинци, који су данас постали предмет врло озбиљног анатомског, физиолошког и социјалног проучавања.

3., Најпосле, потреба публикације лика злочинчева јавља се и у оним случајима крвавих и врло тешких злочина, који, како закон каже, «позор света на себе обраћају», те се тражи да се зликовац види, а очувати његов лик треба и као објекат мало час поменутога проучавања.

У осталом појава публикације злочинаца у наведеним случајима није неки наш оригинал. Као што смо већ имали прилике напомињати у досадањим бројевима нашега листа, овако се ради и у листу полициске дирекције у Берлину.

Овим смо, надамо се, свакоме јасно доказали, да оваким радом својим чинимо *најбољу* услугу реду и јавној сигурности.

Данашњи, ванредни број издајемо због побеглих робијаша. Тако ћемо чинити и у будуће увек кад наступи сличан случај. Кад који од њих буде ухваћен молимо дотичну полициску власт да о томе извести и уредништво.